

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови науково-
методичної ради НУВГП
е-підпис Валерій Сорока
10.03.2022

05-02-22S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Інтелектуальна власність	Intellectual Property	
<u>Шифр за ОП:</u> Екологія Технології захисту навколишнього середовища	BK7 BK.4.2	<u>Code in Degree Programs:</u> Ecology Environmental protection technologies
<u>Освітній рівень:</u> магістерський (другий)	<u>Educational level:</u> Master's (second)	
<u>Галузь знань:</u> Природничі науки Виробництво та технології	10 18	<u>Field of knowledge:</u> natural Sciences Production and technology
<u>Спеціальності:</u> Екологія Технології захисту навколишнього середовища	101 183	<u>Field of study:</u> Ecology Environmental protection technologies
<u>Освітні програми:</u> Екологія Технології захисту навколишнього середовища	<u>Degree programs:</u> Ecology Environmental protection technologies	

Силабус навчальної дисципліни **Інтелектуальна власність** для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійними програмами: «Екологія», спеціальність 101 Екологія та «Технології захисту навколишнього середовища», спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища. Рівне : НУВГП. 2022. 11 с.

ОПП на сайті університету:

<https://start.nuwm.edu.ua/instituty/ahroekolohii-ta-zemleustroi>

Розробник силабусу: Ліхо О. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

Силабус схвалений на засіданні кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства
Протокол № 7 від 22 лютого 2022 року

Завідувач кафедри:

Клименко М. О., доктор сільськогосподарських наук, професор

Керівник освітньої програми «Екологія» – Вознюк Н. М., кандидат сільськогосподарських наук, професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

Керівник освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» – Прищеп А. М., доктор сільськогосподарських наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол № 7 від 22 лютого 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ

Прищеп А. М., директор ННІАЗ, доктор сільськогосподарських наук, професор

СЗ №-1205 в ЕДО.

© Ліхо О. А., 2022

© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітні програми	<i>Екологія, Технології захисту навколишнього середовища</i>
Спеціальності	<i>101 Екологія, 183 Технології захисту навколишнього середовища</i>
Рік навчання, семестр	<i>2-й рік навчання, 3-й семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>18 год. – д.ф.н.; 2 год. – з.ф.н.</i>
Практичні заняття:	<i>12 год. – д.ф.н.; 8 год. – з.ф.н.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год. – д.ф.н.; 80 год. – з.ф.н.</i>
Курсова робота:	<i>не передбачено</i>
Форма навчання	<i>Денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Ліхо Олена Антонівна,
доцент кафедри екології,
технології захисту навколишнього
середовища та лісового
господарства,
кандидат сільськогосподарських
наук, доцент*

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9B%D1%96%D1%85%D0%BE_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0_%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-5991-5035>

Як комунікувати

o.a.liho@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4693¬ifyeditingon=1>

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Актуальність навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» обумовлена необхідністю розуміти основні питання охорони і використання об'єктів інтелектуальної власності в сучасних умовах переходу до ринкових відносин, які починають відігравати все важливішу роль у комерційній, підприємницькій і виробничій діяльності підприємств та установ України усіх форм власності.

Дисципліна має проблемно-орієнтований підхід. Важливим є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом засвоєння нею правових та економічних аспектів проблем інтелектуальної власності специфікою інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності.

**Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі**

Мета вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» - формування у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі одержання інформації з питань інтелектуальної власності; аналіз, оцінка та синтез ідей у природоохоронній галузі; пошук, опрацювання та узагальнення науково-технічної інформації в процесі патентного пошуку; організація тематичного (предметного) пошуку патентної інформації в різних галузях.

Цілі вивчення дисципліни - набуття теоретичних знань та практичних навичок у: проведенні патентних досліджень; аналізі та систематизації фондових патентних матеріалів; розробленні регламенту пошуку; визначенні ситуації щодо використання прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначенні патентної ситуації щодо об'єкту інтелектуальної власності.

**Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі Moodle**

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4693¬ifieditingon=1>

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність» формує наступні компетентності та програмні результати навчання:

Спеціальність 101 Екологія

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 01. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 03. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.

ФК 08. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Компетентності

Спеціальність 101 Екологія

Програмні

ПР 04 - Знати правові та етичні норми для оцінки професійної

результати навчання

діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.

ПР 08 - Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

ПР 10 - Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.

ПР 11 - Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.

ПР 18 - Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.

Спеціальність 183 Технології захисту навколишнього середовища

ПРО1. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.

ПРО3. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:

- **допитливість, ініціативність** – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять, виконання самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу;

- **цілеспрямованість, наполегливість** – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів;

- **адаптивність, командна робота** – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, участі в діловій грі, опрацювання практичних кейсів;

- **соціальна обізнаність і відповідальність** – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;

- **критичне мислення, лідерство, креативність** – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях;

- **самонавчання для професійного та особистісного зростання** – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію презентацій із відповідним темі заняття теоретичним матеріалом. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд можливих практичних ситуацій у вигляді кейсових пакетів та дискусію. Студенти мають можливість публічного виступу із презентацією лекційного матеріалу.

Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними. У контексті практичних робіт застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми Microsoft Excel і Google таблиці.

До проведення навчальних занять долучаються фахівці-практики.

Методи, технології навчання та викладання

Студенти всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП.

Студенти отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь на наукових конференціях, круглих столах, аудиторних дискусіях, написанні кваліфікаційної випускової роботи.

Засоби навчання

Під час лекційних та практичних занять застосовуються мультимедійний проектор, ноутбук, телевізор, бібліотечні та інтернет фонди нормативно-правових документів (закони, постанови КМУ, ДСТУ), Google таблиці і Google-форми (корпоративна підписка), навчальні посібники, монографії, наукові та популярні статті. Студенти використовують методичний матеріал, підготовлений викладачем: презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи.

Структура навчальної дисципліни Спеціальність 101 «Екологія» Спеціальність 183 «Технологія захисту навколишнього середовища» МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1 Система інтелектуальної власності в Україні

ТЕМА 1. Система інтелектуальної власності в Україні.				
Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	-	-	
	Самостійна робота	6	9	
Опис теми	<p>Формування системи інтелектуальної власності. Основні поняття. Структура державного управління системою інтелектуальної власності. Законотворча діяльність у системі інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Суміжні права на результати творчої діяльності. Об'єкти суміжних прав. Міжнародне співробітництво України у сфері інтелектуальної власності.</p>			
ТЕМА 2. Методологічні основи створення науково-технічної продукції				
Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	2	-	
	Самостійна робота	6	9	
Опис теми	<p>Специфіка створення науково-технічної продукції в екологічній галузі. Методологічна основа і соціальні аспекти науково-технічної творчості. Рівні творчої діяльності і винахідницьких завдань. Методи розв'язання винахідницьких завдань.</p> <p>Питання для самостійного опрацювання: Об'єкти та результати творчості. Форми відображення технічних потреб.</p>			
ТЕМА 3. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності				

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	4	2	
	Самостійна робота	6	9	

Опис теми

Поняття патентної документації. Види патентної документації. Державна система патентної інформації. Пошук патентної інформації. Поняття патентної класифікації. Національна патентна класифікація. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності.

Питання для самостійного опрацювання: Види патентного пошуку. Пошук аналогів і прототипів.

ТЕМА 4. Патентні дослідження. Оформлення заявки на винахід (корисну модель)

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	-	-	
	Самостійна робота	6	9	

Опис теми

Нормативна регламентація патентних досліджень. Патентний формуляр. Використання патентної інформації при створенні і засвоєнні нової техніки. Загальні вимоги до змісту документів заявки. Опис винаходу (корисної моделі) та вимоги до нього. Формула винаходу (корисної моделі).

Питання для самостійного опрацювання: Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності (ОГД).

Змістовий модуль 2

Авторське право. Ліцензування і передача технологій

ТЕМА 5. Охорона прав на винаходи і корисні моделі. Охорона прав на раціоналізаторські пропозиції та науково-технічну інформацію

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	-	
	Самостійна робота	5	9	

Опис теми

Основні поняття і положення. Об'єкти винаходів, їхні ознаки. Автори і власники охоронних документів. Авторська винагорода. Раціоналізаторські пропозиції. Види та зміст науково-технічної інформації.

Питання для самостійного опрацювання: Конфіденційна інформація. Збереження конфіденційної таємниці та конфіденційної інформації. Оформлення і реєстрація «ноу-хау».

ТЕМА 6. Охорона і захист авторського права. Суміжні права

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	2	1	
	Самостійна робота	6	9	

Опис теми

Види результатів творчої діяльності, що охороняються авторським правом. Об'єкти авторського права. Суб'єктивне авторське право. Суб'єкти суміжних прав. Суб'єктивні суміжні права. Захист авторських і суміжних прав.

Питання для самостійного опрацювання: Ознаки об'єкта авторського права. Реєстрація авторського прав. Форми, порядки та способи захисту права

інтелектуальної власності.

ТЕМА 7. Франчайзинг як форма організації бізнесу та реалізації інтелектуальної власності

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	2	2	
	Самостійна робота	6	9	

Опис теми Поняття франчайзингу. Франшиза. Франчайзинговий договір. Обов'язки франчайзера і франчайзі. Правове забезпечення франчайзингу в Україні.
Питання для самостійного опрацювання: Особливості франчайзингу як ділового співробітництва. Розвиток франчайзингу в Україні.

Тема 8. Ліцензування і передача технологій

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
		денна ф. н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	0,5	
	Практичні роботи	4	4	
	Самостійна робота	8	9	

Опис теми Поняття ліцензування. Класифікація ліцензійних договорів. Обов'язкові умови та реквізити ліцензійного договору. Ціна ліцензії.
Питання для самостійного опрацювання: Форми реалізації технологій на світовому ринку. Міжнародний кодекс поведінки у сфері передачі технологій.

ТЕМА 9. Економічна ефективність використання об'єктів промислової власності

Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР 01, ПР 03, ПР 04, ПР 08, ПР 10, ПР 11, ПР 18
	денна ф.н.	заочна ф.н.	
Лекційні заняття	2	0,5	
Практичні роботи	2	2	
Самостійна робота	6	9	

Випробовування об'єктів промислової власності. Сертифікація об'єктів промислової власності. Критерії ефективності використання об'єктів промислової власності. Вартість авторських прав та товарних знаків. Визначення вартості науково-технічної інформації. Методика визначення вартості комп'ютерних програм.

Питання для самостійного опрацювання: Визначення вартості науково-технічної інформації. Методика визначення вартості комп'ютерних програм.

Практичні роботи

1	Система патентної інформації в Україні. Пошук патентної інформації. Діяльність патентного відділу НУВГП
2	Національна патентна класифікація. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності
3	Проведення патентних досліджень. Зміст і порядок патентних досліджень за ДСТУ 3575-97
4	Оформлення заявки на науковий твір
5	Франчайзинг як форма організації бізнесу. Оформлення франчайзингового договору
6	Економічна ефективність використання об'єктів інтелектуальної власності

Методи оцінювання та структура оцінки

Успішна задача курсу передбачає опанування теоретичної та практичної частини, підтверджене звітом студента про виконані види робіт, у тому числі самостійної роботи. Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані в якості підсумкового контрольного тесту (залік).

Перелік критеріїв оцінювання та їх бальні значення:

№ з/п	вид навчальної діяльності	оціночні бали	сума балів
Поточна складова			
1	Вчасне виконання та захист практичних робіт:	10 балів за 1 роботу	6 x10 = 60 балів
Модульна складова			
3	Вчасне виконання модульного контрольного завдання (звітування за теоретичний курс, у тому числі з тем самостійного опрацювання)	20 балів за 1 модуль	20 x 2 = 40 балів
Всього за семестр:			100 балів

Перелік критеріїв оцінювання та їх бальні значення:

Проміжні та підсумковий контроль проводяться на платформі Moodle через ННЦНО. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом ННІАЗ.

Поточний модульний контроль №1 складається з 30 випадкових тестових завдань трьох рівнів складності: 1 рівень (достатнього рівня складності): 20 x 0,5 балів = 10 балів; 2 рівень (вище 10 балів; 2 рівень (вище достатнього рівня складності): 9 x 0,75 балів = 6,75 бала; 3 рівень (високого рівня складності): 1 x 3,25 бала = 3,25 бала.

Поточний модульний контроль №2 також складається з 30 випадкових тестових завдань трьох рівнів складності: 1 рівень (достатнього рівня складності): 20 x 0,5 балів = 10 балів; 2 рівень (вище достатнього рівня складності): 9 x 0,75 балів = 6,75 бала; 3 рівень (високого рівня складності): 1 x 3,25 бала = 3,25 бала.

Отримання додаткових балів (бонусів) поточної складової оцінки передбачено в наступних випадках:

- підготовка презентації, повідомлення (есе) на тему відповідно тематики курсу – 1 бал;
- виступ на науковій конференції, або публікація за результатами власних теоретичних або практичних розробок – 2 бала;

Форми контролю в розрізі дисципліни передбачають: усне опитування, перевірку самостійної роботи, виконання практичних робіт; комп'ютерне тестування.

Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>; Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Посідання навчання та досліджень

Вивчення курсу «Інтелектуальна власність» передбачає елементи інтеграції навчальної і науково-дослідної роботи студентів. Це відбувається в процесі роботи з пошуковими інтернет-системами та аналітичними звітами для отримання індивідуальних вихідних даних до виконання практичних робіт, а також у разі вибору теми випускової кваліфікаційної роботи, або включення до її змісту окремих розділів відповідно тематики курсу.

Студенти можуть бути залучені до реалізації кафедральної наукової тематики, засобом виконання індивідуальних та колективних

тем досліджень щодо проблем поводження та утилізації відходів із подальшим представленням результатів на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, хакатонах, start-up конкурсах, наукових публікаціях, круглих столах та конференціях університетського, регіонального та всеукраїнського рівнів.

З вимогами участі та оформлення робіт можна ознайомитись на сторінці сектору наукової роботи студентів НУВГП <https://nuwm.edu.ua/naukova-dijaljnisti/stud-science>

Методичне забезпечення

Лінк на MOODLE

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4693¬ifyeditingon=1>

Базова література:

1. Ліхо О. А. Ліцензування і патентування наукової продукції у водогосподарській галузі : навч. посіб. Рівне : Червінко А. В., 2011. 148 с.
2. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право : Підручник. Київ : Кондор, 2005. 428 с.
3. Сусліков Л. М., Дьордяй В. С. Патентознавство : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
4. Бояр А. О. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 268 с.

Допоміжна література:

5. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. Київ : Либідь, 2003. 200 с.
6. Інтелектуальна власність в Україні. Нормативна база. Київ : КТН, 2003. 440 с.
7. ДСТУ 3575 – 97 «Патентні дослідження. Основні положення і порядок проведення», 1998.
8. Положення про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 1995 р. № 532. Редакція від 27.12.2001. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532-95-%D0%BF#Text>
9. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 06.03.2002 р. № 226/6514. Редакція від 25.07. 2011. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-02#Text>
10. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 22.01.2001 р. № 22.
11. Бондаренко С. В. Авторське право і суміжні права. Київ : «Інст. інтел. власн. і права», 2004. 260 с.

Електронні джерела:

1. Законодавство України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). Режим доступу: <https://lib.nuwm.edu.ua/>

Інформаційні ресурси

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та

Терміни здачі проміжних контрольних модулів встановлені згідно

перекладання

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Правила академічної доброчесності

У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності:

- сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/>;
- сторінка НУВГП «Якість освіти» <http://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

У випадку пропуску студентом заняття (лікарняні, мобільність, т. ін.) відпрацювати можна під час консультацій, де студент отримує відповідне індивідуальне завдання і звітує про його виконання в узгоджені з викладачем терміни. Розклад консультацій доступний на сторінці кафедри екології, ТЗНС та ЛГ: <http://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-ecology>. Для роботи з інформаційними ресурсами та проведенні розрахункових завдань студенти мають можливість використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки. При карантині заняття проводяться в дистанційній формі з використанням Google Meet за корпоративними профілями.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувач має можливість визнання (перезарахування) результатів навчання в розрізі тематики курсу, які він набув у неформальній та інформальній освіті, згідно Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti>

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Впродовж терміну вивчення курсу, здобувач має право звертатися до викладача за додатковим поясненням лекційної теми, змісту практичних завдань, самостійної роботи усно (під час занять і консультацій), або письмово (корпоративною електронною поштою, через систему повідомлень Moodle). Відвідування консультацій є добровільним. У разі виконання студентом науково-дослідної роботи з тематики курсу, за потреби можуть призначатись додаткові індивідуальні консультації у будь-якій зручній для студента і викладача формі (аудиторна, онлайн, телефонний зв'язок).

Незалежне оцінювання якості викладання проводиться Відділом якості освіти НУВГП <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/proekti-dokumentiv>

Силабус переглядається викладачем кожного навчального року та оновлюється відповідно до змін у законодавчих і нормативних документах у предметній сфері, а також актуальних світових і наукових досягнень.

Оновлення*

Ідеї та рекомендації здобувачів щодо наповнення навчальної дисципліни, оновлення окремих тем та оптимізації методів викладання отримуються шляхом опитування (усного та анкетування) здобувачів щодо їх задоволеності освітнім рівнем курсу, в тому числі його практичної складової. Враховуються також пропозиції представників бізнесу та фахівців, залучених до викладання дисципліни. В разі їх відповідності програмним результатам навчання за стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності, враховуються при оновленні силабусу та викладанні дисципліни.

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

Навчання осіб з інвалідністю

Організація навчання людей з інвалідністю проводиться за дотриманням вимог нормативних документів НУВГП: <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

Міжнародні ресурси та програми, корисні при вивченні курсу:

<https://www.unenvironment.org/>

<http://www.eco-forum.org/>

* пункти, які обов'язково потрібно заповнити

Лектор

О. А. Ліхо, кандидат сільськогосподарських наук, доцент